โครงการ Mobile Blood Donation Unit Volunteers
อาสาสมัครสนับสนุนหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่

เจ้าของโครงการ : ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

หลักการและเหตุผล

การจัดหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่ ถือเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มโอกาส และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริจาคโลหิตได้ง่ายยิ่งขึ้น ปัจจุบัน ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย มีหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่กระจายอยู่ตามหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน บริษัท สถานประกอบการ สถาบันการศึกษา ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล โรงแรม มูลนิธิ สมาคม วัด และชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมกว่า 700 แห่ง อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินงานแต่ละหน่วยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร และบุคลากรขององค์กรเจ้าภาพในทุกมิติ ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ การเชิญชวนผู้บริจาคโลหิต การเตรียมสถานที่ การให้ข้อมูล การอำนวยความสะดวก การดูแล และสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่ผู้บริจาคโลหิต

ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการ “Mobile Blood Donation Unit Volunteers- อาสาสมัครสนับสนุนหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่” เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายอาสาสมัครสนับสนุนการจัดหาโลหิตในหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาสาสมัคร จะได้รับการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริจาคโลหิต บทบาทหน้าที่ ทักษะการสื่อสาร และแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ก่อนลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง พร้อมกันนี้ ยังมีระบบบันทึกชั่วโมงอาสาสมัคร การสะสมประสบการณ์ การจัดระดับการเป็นอาสาสมัคร และการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยมอบใบประกาศนียบัตร ให้แก่อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงองค์กรที่ร่วมขับเคลื่อนโครงการอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวยังช่วยสร้างการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของร่วม (Sense of Belonging) ระหว่างศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ และองค์กรเครือข่าย รวมทั้ง สร้างวัฒนธรรมจิตอาสา และการเสียสละเพื่อสังคมภายในองค์กรของตนเองอย่างยั่งยืน อีกด้วย

แนวคิดโครงการ

“1 องค์กร 1 ทีมอาสา งานที่ใช้ใจทำเท่านั้น”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเครือข่ายอาสาสมัครสนับสนุนงานหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่อย่างเป็นรูปธรรม
2. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรขององค์กรที่เป็นหน่วยรับบริจาคโลหิต ในภารกิจจัดหาผู้บริจาคโลหิต
3. เพื่อสร้างแกนนำด้านการรณรงค์ส่งเสริมการบริจาคโลหิตภายในองค์กร สามารถสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องและส่งต่อแนวคิดการบริจาคโลหิตอย่างสม่ำเสมอ
4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์เชิญชวนบริจาคโลหิต และอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริจาคโลหิตในหน่วยรับบริจาคโลหิต

5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความผูกพันระยะยาว ระหว่างศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ องค์กรภาคีเครือข่าย อาสาสมัคร และผู้บริจาคโลหิต
6. เพื่อสร้างระบบยกย่อง เชิดชูเกียรติ และสร้างความภาคภูมิใจแก่อาสาสมัครที่ได้เสียสละเวลา และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ป่วย ผ่านภารกิจด้านการบริจาคโลหิต

กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรจากองค์กร และหน่วยงานเครือข่ายที่จัดหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่ จำนวน 700 แห่ง ซึ่งแต่ละองค์กรสามารถเสนอชื่อ หรือเปิดรับสมัครบุคลากร ที่มีจิตอาสาเข้าร่วมโครงการ โดยแบ่งประเภทหน่วยเคลื่อนที่รับบริจาคโลหิต ดังนี้

- บริษัท สถานประกอบการ ห้างสรรพสินค้า และอาคารสำนักงาน
- สถาบันการศึกษา (โรงเรียนมัธยม วิทยาลัย อาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัย)
- หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ
- ทหาร ตำรวจ (กองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพเรือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสถานีตำรวจ)
- ธนาคาร และสถาบันการเงิน
- โรงพยาบาล
- โรงแรม
- วัด ชุมชน มูลนิธิ สมาคม ชมรม และสโมสร

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2569 - เดือนเมษายน 2570

คุณสมบัติของอาสาสมัคร

อาสาสมัครไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริจาคโลหิต เพราะหัวใจสำคัญของโครงการ คือ **“แม้ว่าคุณจะไม่ได้บริจาคโลหิต คุณก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นทีมอาสาได้”** มีคุณสมบัติเบื้องต้น ดังนี้

1. เป็นบุคลากรขององค์กรภาคีเครือข่ายที่จัดหน่วยรับบริจาคโลหิต
2. มีจิตอาสาและมีความสนใจในการช่วยเหลือสังคม
3. สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. มีทักษะในการสื่อสาร มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีใจรักการบริการ
5. ยินดีปฏิบัติตามแนวทางและขอบเขตหน้าที่ที่โครงการกำหนด
6. สามารถเข้าร่วมอบรม หรือการเรียนรู้เบื้องต้นก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

บทบาทและหน้าที่ของอาสาสมัคร

สามารถปฏิบัติงานตามความเหมาะสม อาทิ

1. **Blood PR** ประชาสัมพันธ์กิจกรรมก่อนวันจัดหน่วย ส่งต่อสื่อประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนบุคลากรภายในองค์กรมาบริจาคโลหิต ผ่านช่องทางสื่อสารภายในองค์กร และสื่อสังคมออนไลน์

2. **Welcome Volunteer** ต้อนรับผู้บริจาค แนะนำขั้นตอนการเข้ารับบริการ
3. **Flow Support** ช่วยอำนวยความสะดวก ดูแลการจัดลำดับ เพื่อลดความแออัดของผู้ใช้บริการ และการแจกของที่ระลึกให้แก่ผู้บริจาคโลหิตในโครงการหรือกิจกรรมพิเศษต่างๆ
4. **Donor Care** ช่วยดูแลวัดความดันโลหิตก่อนและหลังการบริจาค และสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่ผู้บริจาค ตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย
5. **Blood Ambassador** เป็นแกนนำเชิญชวนผู้บริจาครายใหม่ และกระตุ้นผู้บริจาคเดิมให้กลับมาบริจาคอย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ อาสาสมัครจะไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ ในด้านการคัดกรองสุขภาพ การวินิจฉัย การเจาะเก็บโลหิต หรือกระบวนการทางการแพทย์

รูปแบบการดำเนินโครงการ

ใช้แนวคิด RECRUIT ⟶ LEARN ⟶ ACTION ⟶ RECORD ⟶ RECOGNIZE ⟶ CONNECT

ขั้นตอนที่ 1 RECRUIT : เปิดรับสมัคร ประชาสัมพันธ์โครงการไปยังองค์กรเครือข่ายที่เป็นหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่ และเปิดรับสมัครบุคลากรที่สนใจผ่าน QR Code หรือระบบลงทะเบียนออนไลน์ หรืองานจัดหาผู้บริจาคโลหิต ฝ่ายจัดหาผู้บริจาคโลหิตและสื่อสารองค์กร โทร.0 2263 9600-99 ต่อ 1770, 1771

ขั้นตอนที่ 2 LEARN : จัด Mini Orientation เตรียมความพร้อมให้แก่อาสาสมัครก่อนปฏิบัติงาน โดยออกแบบเนื้อหาให้สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และเข้าถึงได้สะดวก เช่น

- **E-Learning** เรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เนื้อหาบทเรียนออนไลน์แบบโต้ตอบ (Interactive Module) ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามเวลาที่สะดวก ครอบคลุมเกณฑ์การคัดกรองผู้บริจาค ข้อแนะนำด้านสุขภาพ และมาตรฐานความปลอดภัยพื้นฐาน
- **Video Clip** คลิปวิดีโอสั้น สาธิตความยาว 2–3 นาที ถ่ายทอดเทคนิคการสื่อสารเชิงบวก วิธีการรับมือและผ่อนคลายความกังวลของผู้บริจาค รวมถึงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานในแต่ละจุดบริการ
- **Infographic** จัดทำสื่อภาพอินโฟกราฟิก สรุปประเด็นสำคัญ เช่น บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร ข้อควรปฏิบัติและข้อจำกัด รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ในรูปแบบที่จดจำง่าย
- **Online Orientation** ปฐมนิเทศสดผ่านระบบออนไลน์ ชี้แจงรายละเอียดกรอบการทำงาน ซักถามข้อสงสัยแบบเรียลไทม์ และเตรียมความพร้อมร่วมกันระหว่างทีมงานและอาสาสมัครก่อนวันปฏิบัติงานจริง
- **คู่มือ Blood Volunteer** คู่มือฉบับพกพา (รองรับทั้งรูปแบบพิมพ์และ E-Book/PDF) รวบรวมขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน และรายละเอียดอ้างอิงที่จำเป็นสำหรับการทำงานอย่างรอบด้าน และมีเนื้อหาหลักประกอบด้วย ความสำคัญของการบริจาคโลหิต ขั้นตอนการบริจาค บทบาทและขอบเขตของอาสาสมัคร การสื่อสารกับผู้บริจาค Service Mind การดูแลข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งที่อาสาสมัครควรทำและไม่ควรทำ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 ACTION : ปฏิบัติงานจริง ในวันจัดหน่วยรับบริจาคโลหิต อาสาสมัครเข้าร่วมสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ก่อนเริ่มงานอาจจัด Volunteer Briefing 10–15 นาที เพื่อแบ่งหน้าที่และทบทวนแนวทางการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 RECORD : บันทึกการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร ใช้ระบบ QR Check-in / Check-out บันทึกชื่อ–นามสกุล องค์กร วันที่ปฏิบัติงาน หน่วยที่ปฏิบัติงาน บทบาทที่ปฏิบัติ โดยข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปจัดทำ Volunteer Transcript หรือประวัติการทำงานอาสาสมัครของแต่ละบุคคลได้ในอนาคต และเพื่อนำไปจัดทำใบประกาศเกียรติคุณมอบให้แก่อาสาสมัคร และหน่วยงานต้นสังกัดในฐานะที่ให้การสนับสนุน

ระดับอาสาสมัคร

กำหนดระดับอาสาสมัครและบทบาทหน้าที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- **Level 1 : Blood Volunteer**

ผ่านการปฐมนิเทศและเข้าร่วมปฏิบัติงานต่อเนื่อง 2 ปี 36 ชั่วโมง และเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้แก่อาสาสมัครรุ่นใหม่

- **Level 2 : Blood Volunteer Plus**

ปฏิบัติงานต่อเนื่อง 4 ปี 72 ชั่วโมง เป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้แก่อาสาสมัครรุ่นใหม่

- **Level 3 : Blood Volunteer Ambassador**

ปฏิบัติงานต่อเนื่อง 6 ปี 108 ชั่วโมง เป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้แก่อาสาสมัครรุ่นใหม่ และเป็นแกนนำอาสาสมัคร

- **Level 4 : Blood Volunteer Master**

ปฏิบัติงานต่อเนื่อง 8 ปี ขึ้นไป / 144 ชั่วโมง เป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้แก่อาสาสมัครรุ่นใหม่ และร่วมพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร

หมายเหตุ: สามารถปรับระยะเวลาปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสมกับระยะเวลาการจัดหน่วยรับบริจาคโลหิตจริงได้

การยกย่องและสร้างแรงจูงใจอาสาสมัคร

“Every Hour Matters – ทุกชั่วโมงของคุณมีความหมาย” อาสาสมัครจะได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ รวมถึงองค์กรภาคีเครือข่าย ผ่านระบบสะสมประสบการณ์และการมอบรางวัลตามระดับการมีส่วนร่วม เช่น

- Volunteer ID บัตรประจำตัวอาสาสมัคร สำหรับใช้แสดงตนในการลงพื้นที่ปฏิบัติงาน
- Certificate of Recognition ใบประกาศเกียรติคุณ มอบให้อาสาสมัครเมื่อปฏิบัติภารกิจครบถ้วนตามเกณฑ์การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับที่กำหนด
- การยกย่ององค์กรที่สนับสนุนอาสาสมัคร โดยการมอบใบประกาศนียบัตรขอบคุณองค์กรที่สนับสนุน และขับเคลื่อนกิจกรรมอาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมสร้างวัฒนธรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ที่ยั่งยืน

- Blood Volunteer of the Year รางวัลอาสาสมัครยอดเยี่ยมแห่งปี รางวัลทรงเกียรติระดับสูงสุดสำหรับอาสาสมัครที่มีผลงานโดดเด่น มี Impact ต่อสังคม และทุ่มเทเสียสละอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง หน่วยงานต้นสังกัดที่ให้การสนับสนุน ที่งานประชุมผู้ประสานงานด้านการจัดหาโลหิตประจำปี
- การเผยแพร่เรื่องราวอาสาสมัครต้นแบบ โดยถ่ายทอดเรื่องราวแรงบันดาลใจ และประสบการณ์ของอาสาสมัครต้นแบบ ผ่านทุกช่องทางการสื่อสารของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ และสื่อมวลชน

การยกย่องค์กร

นอกจากการยกย่องอาสาสมัครรายบุคคลแล้ว มีการสร้าง Recognition ให้แก่องค์กรที่สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมเป็นอาสาสมัคร ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยสนับสนุนภารกิจด้านการจัดหาโลหิตให้ยั่งยืน แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายด้าน CSR ESG และการสร้างความผูกพันธ์ของพนักงานในองค์กร (Employee Engagement) โดยจะมอบให้แก่องค์กรที่มีผลงานโดดเด่นตามเกณฑ์ ดังนี้

- สนับสนุนบุคลากรให้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครและปฏิบัติงานได้ตามเกณ์ที่กำหนด
- จัดหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่อย่างสม่ำเสมอ ตามแผนงานที่กำหนดร่วมกัน
- มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนบุคลากรภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมกับกิจกรรมอย่างกว้างขวาง
- ประสบความสำเร็จในการเพิ่มจำนวนผู้บริจาคและรักษาฐานผู้บริจาคโลหิตประจำ

การมอบใบประกาศเชิดชูเกียรติอาสาสมัคร และขอบคุณองค์กรที่ให้การสนับสนุน

Certificate of Recognition แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การมอบใบประกาศเกียรติคุณ ให้แก่อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานถึงระดับเกณฑ์ตามที่กำหนด และมีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ มีข้อความ ดังนี้

ประกาศเกียรติคุณนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

[ชื่อ-นามสกุล อาสาสมัคร]

ได้อุทิศตนและมีส่วนร่วมปฏิบัติงาน

โครงการ Mobile Blood Donation Unit Volunteers

(อาสาสมัครสนับสนุนหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่)

ขอขอบคุณในความร่วมมืออันมีค่าอย่างยิ่งที่มีส่วนช่วยให้ภารกิจจัดหาโลหิต

ช่วยเหลือผู้ป่วยทั่วประเทศสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ให้ไว้ ณ [วันที่] [เดือน] [ปี]

2. การมอบประกาศนียบัตรขอบคุณองค์กรที่สนับสนุน และขับเคลื่อนกิจกรรมอาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง มีข้อความ ดังนี้

ประกาศนียบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

[ชื่อองค์กร]

ได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรร่วมเป็นอาสาสมัคร

โครงการ Mobile Blood Donation Unit Volunteers

(อาสาสมัครสนับสนุนหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่)

ขอขอบคุณในความร่วมมือและแรงสนับสนุนอันมีค่ายิ่งที่มีส่วนช่วยให้ภารกิจด้านการจัดหาโลหิต

ให้ไว้ ณ [วันที่] [เดือน] [ปี]

ระยะเวลาดำเนินการ

ช่วงเวลา	รายละเอียดกิจกรรม
ระยะที่ 1 : Pilot Project กย.-พย.69	- เขียนโครงการ/ออกแบบสื่อ/เผยแพร่ในหน่วยเคลื่อนที่/รับสมัคร/อบรม - ส่งหนังสือขอความร่วมมือสนับสนุนโครงการไปยังองค์กรเครือข่ายที่จัดหน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่ กว่า 700 แห่ง
ระยะที่ 2 : Launch Project /Expansion ธค. 69	เปิดตัวอย่างเป็นทางการกับทุกหน่วยเคลื่อนที่
ระยะที่ 3 : Evaluation ม.ค.70	ประเมินผล ปัญหา อุปสรรค และความพึงพอใจ
ระยะที่ 4 : Blood Volunteer Network ปี 2570	พัฒนาเป็นเครือข่ายอาสาสมัครด้านการบริจาคโลหิตอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. ด้านเครือข่าย

- จำนวนองค์กรเข้าร่วมโครงการ
- จำนวนองค์กรที่มีทีม Blood Volunteer

2. ด้านอาสาสมัคร

- จำนวนผู้สมัคร
- จำนวนผู้ผ่าน Orientation

- จำนวนผู้ปฏิบัติงานจริง
- จำนวนชั่วโมงอาสาสมัครรวม
- อัตราการกลับมาปฏิบัติงานซ้ำ

3. ด้านคุณภาพ

- ความพึงพอใจของผู้บริจาค
- ความพึงพอใจขององค์กร
- ความพึงพอใจของอาสาสมัคร

5. การประเมินผล

ประเมินผลเป็นระยะผ่าน

- ข้อมูลจากระบบ Check-in / Check-out
- จำนวนอาสาสมัครและชั่วโมงสะสม
- แบบประเมินความพึงพอใจ
- Feedback จากเจ้าหน้าที่หน่วยรับบริจาค
- Feedback จากองค์กรเจ้าภาพ
- Feedback จากผู้บริจาคโลหิต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดเครือข่าย “Blood Volunteer” ที่มีระบบอาสาสมัครอย่างเป็นรูปธรรม ครอบคลุมในทุกองค์กร ภาคีเครือข่ายที่เป็นหน่วยรับบริจาคโลหิต
2. หน่วยรับบริจาคโลหิตเคลื่อนที่ มีเครือข่ายบุคลากรเป็นอาสาสมัครช่วยสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง
3. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการเชิงรุก
4. ช่วยเพิ่มจำนวนผู้บริจาครายใหม่ และส่งเสริมผู้บริจาคโลหิตประจำอย่างยั่งยืน
5. บุคลากรในองค์กรเกิดความภาคภูมิใจจากการมีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคม
6. องค์กรสามารถนำกิจกรรมไปเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ด้าน CSR, ESG และ Employee engagements”

****